

ประเด็นข้อมูลจุดเด่นของ ศพก. ดีเด่น อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

๑. ประวัติและความเป็นมา

ประวัติเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสงัด มีมา อายุ ๖๖ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗-๒๐๔๘๕๕๑๙

สถานภาพทางครอบครัว : สมรสกับนางประนม มีมา อาชีพ เกษตรกร มีบุตร ๑ คน

ประวัติการศึกษาอบรมและเข้าร่วมกิจกรรม :

การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อ.ปากท่า

การฝึกอบรม หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง , หลักสูตรเกษตรธรรมชาติ, หลักสูตรครูบัญชีอาสา หลักสูตร Smart Farmer ต้นแบบ, หลักสูตร การพัฒนาสิทธิกรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง, หลักสูตร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักสูตร สารวัตรเกษตรอาสา

การเข้าร่วมกิจกรรม เป็นวิทยากรด้านเศรษฐกิจพอเพียง , เป็นวิทยากรด้านการเพาะขยายพันธุ์ ผักหวานป่า, เป็นวิทยากรด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะขามหวาน, เป็นวิทยากรด้านการเพาะขยายพันธุ์กบนา, เป็นวิทยากรด้านการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า, เป็นวิทยากรด้านการจัดการดินปุ๋ย

ประวัติ ศพก.

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับมอบนโยบายจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ดำเนินโครงการ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทุกอำเภอ อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวมเป็น ๘๘๒ ศูนย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นเครื่องมือ ในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ ในรูปแบบเกษตรกร สอน เกษตรกรด้วยกันเอง ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต ตลอดจนยึด หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินงานภายในศูนย์ สำนักงานเกษตรอำเภอปากท่า จึงคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ นายสงัด มีมา บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัด อุตรดิตถ์ โดยการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต “เกษตรผสมผสาน” ยึดหลักการทำการเกษตรที่มีกิจกรรมเกี่ยวกัน ลดการพึ่งพาจากภายนอก เน้นการใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก ลดการใช้สารเคมี เน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยหมัก เลือกลูกปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง ทำการเกษตรโดยยึดหลักการทำการเกษตร ที่ดีและเหมาะสม (GAP) มีการวางแผนการผลิตและการตลาด

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือน, การเพิ่มผลผลิตมะขามหวาน, การขยายพันธุ์ผักหวานป่า, การเลี้ยงแหนแดง และการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไก่ไข่

การนำไปใช้ประโยชน์ : การผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง และการผลิตมะขามหวานตามมาตรฐาน GAP

หลักสูตรการเรียนรู้ :

๑. หลักสูตรหลัก - การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าหลักของ ศพก.
- การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้แก่ GAP
๒. หลักสูตรบังคับ - เศรษฐกิจพอเพียง
๓. หลักสูตรเสริม - บัญชีครัวเรือน
- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

- ฐานการเรียนรู้ :**
- ฐานที่ ๑** การขยายพันธุ์ผักหวานป่า
 - ฐานที่ ๒** การเลี้ยงແหนແดง
 - ฐานที่ ๓** การเลี้ยงไก่ไข่
 - ฐานที่ ๔** การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะขามหวาน
 - ฐานที่ ๕** การเลี้ยงไส้เดือนดิน

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก.

- เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกร ยุวเกษตรกร และเป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับเกษตรกรในพื้นที่และนอกพื้นที่อำเภอปากท่า ในด้านการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน
- เป็นสถานที่ให้บริการทางการเกษตร ช่วยแก้ไขปัญหาการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่
- เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดให้แก่เกษตรกร
- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ แปรรูปผลผลิต

มีการจัดเวทีเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก. ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการประสานเชื่อมโยงการทำงานเครือข่ายด้านการผลิต ด้านการตลาด รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยมี ศพก. และศูนย์เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแปลงใหญ่ ตลอดจนเป็นที่บ่มเพาะเกษตรกรที่จะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่อไป โดยให้คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงการดำเนินงานกัน จำนวน ๔ ครั้ง/ปี

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จของ ศพก.

- จัดทำแผนการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนงาน ศพก.
- ได้รับการสนับสนุน และเป็นกลไกขับเคลื่อนการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง และกรมปศุสัตว์
- มีเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย ศพก.) ซึ่งเป็นสถานที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นระหว่างเครือข่ายด้วยตนเอง
- การสังเกต การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น หาสาเหตุของปัญหา
- การใฝ่รู้เข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน อยู่เสมอ
- นำความรู้ ที่ได้รับมาปรับใช้ภายในศูนย์ และมีการปรับกระบวนการผลิตให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- การจดบันทึก กระบวนการผลิต ต้นทุนการผลิต วิธีการปฏิบัติ/ตลาดจำหน่ายผลผลิต
- นำประเด็นปัญหาสำคัญมาพัฒนากระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับกิจกรรมของศูนย์
- แบ่งปันความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรในชุมชน

๔. แผนการพัฒนา ศพก. ในอนาคต

- การลดต้นทุนเพิ่มผลผลิตสินค้าหลักภายในศูนย์ โดยใช้หลักการทำการเกษตรที่ดีและเหมาะสมเน้นการผลิตตามระบบ GAP เป็นหลัก
- นำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพิ่มคุณภาพของผลผลิต
- นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเพิ่มช่องทางจำหน่ายสินค้า เช่น ตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์, Social Media เช่น Facebook, Line
- ให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรนอกพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
- พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฐานการเรียนรู้ ให้มีความพร้อมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น